

Izhaja v Trstu vsak
= petek popoldne =
Uredništvo in upravnništvo
ulica Boschetto št. 5. II. nad.
= Telefon št. 1570 =

Delavski List

Posamezna številka
= 6 vin. =
Inserati po dogovoru.
Naročnina za celo leto
4.20 K., pol leta 2.10 K.,
četrta leta 1.05 K. - Ino-
zemstvo več poština.

Glasi slovenskih socialistov na Primorskem.

Kje in koga se voli dne 13. t. m.

Namestništvo, dogovorno z občinskim odborom je določilo za volilce IV. mestnega volilnega razreda 43 volišč. Volišče v katerem bodo morali volilec voliti, je označeno na volilni izkaznici. V nedeljo 13. t. m. prično volitve v vseh voliščih ob 7. uri zjutraj in trajajo do 1. ure popoldne.

Za I. volilni okraj — Sv. Vid.
kjer je naš kandidat

Silvij Spazzal,
tiskar

so določena sledeča volišča: Občinski statistični, anagrafični urad, uhod v ulici St. Lucia št. 3; — Mestna šola v ulici Lazaretto vecchio, uhod v ulici Sanità št. 23; — Telovadnica v ulici della Valle in mestni ženski licej, uhod v ulici Madona del Mare.

Za II. mestni vol. okraj — Staro Mesto
kjer sta naša kandidata

Ezio Chiussi,
mehanik
Arhangel Doff-Sotta,
učitelj

so določena volišča: Gledališče Verdi; — Predsoba mestnega sveta v občinski palači na velikem trgu; — Poslopje nekdanjega gledališča «Filodramatico» v ulici degli Artisti; — Borzna dvorana, uhod v ulici della Borsa; — Mestna šola Felice Venezian na starem trgu (Piazza vecchia) št. 1.

Za III. mestni vol. okraj — Novo Mesto
kjer sta naša kandidata

Avgust Novak, pok. Ivana
uslužbenec v glavnih skladiščih
Viktor Perez,
uradnik

so določena sledeča volišča: Mestna šola v novem mestu z uhom v ulici Nuova; — Mestna gimnazija; — Mestna šola v ulici Belvedere; — Javno prenočišče v ulici Gaspare Gozzi št. 5; — Mestni otroški vrtec v vicolo S. Fortunato.

Za IV. mestni vol. okraj — Barriera Nuova in Škorklja
kjer so naši kandidati

Ferdinand Colobig,
tesar
Peter Gerin pok. Petra
pisar
Vinko Kermolj,
priv. uradnik

so sledeča volišča: Paviljon v javnem ljudskem vrtu; — Gledališče Fenice ul. Stadion; — Dvorana Tersicore v ulici Chiozza št. 7; — Mestna šola v ulici Giotto z uhom v ulici Bacchi; — Mestne obrtne šole v ulici Acquedotto; — Gledališče «Eden» v ulici Aquedotto; — Gledališče Politeama Rossetti; Mestna šola v ulici Giulia z uhom v ulici Kandler.

Za V. mestni vol. okraj — Barriera vecchia in Kjadin
kjer so naši kandidati

Franc Blasizza,
kotlar
Ivan Calligaris pok. Ivana,
kovač
Dr. Gilbert Senigaglia,
zdravnik
Anton Simonetta,
mesar

so sledeča volišča: Mestni otroški vrtec v ulici Pallini; — Javno prenočišče v ulici Ponderes; — Gledališče Goldoni (Armonija); — V hiši v ulici Maiolica št. 8;

— Mestna šola v ulici Parini z uhom v ulici Ugo Foscolo; — Šola v ulici Parini z uhom v ulici Istituto; — Šola v ulici Ferriera; — Šola v ulici Ferriera; — Šola v ulici Ferriera z uhom v ulici Media; — Šola v ulici C. Donadoni; — Glavna postaja ognjegascv v ulici Alfieri št. 4; — Mestni otroški vrtec v ulici Alessandro Manzoni.

Za VI. volilni okraj (Sv. Jakob)
kjer so naši kandidati

Rudolf Cerniutz,
uradnik
Štefan Paulich,
mehanik
Valentin Pittoni,
uradnik
Dr. Edmund Puecher,
odvetnik

so sledeča volišča: Šola Morpurgo pri Sv. Andreju; — Vila Basevi v ulici P. Besenghi št. 2. — Mestni otroški vrtec v ulici Antenorei 14; — Šola v ulici Paolo Veronese; — V hiši na trgu G. B. Vico št. 9; — Podružnica obrtne šole v ulici Scuole Nuove št. 12. — Postaja ognjegascv v ulici della Guardia št. 36; — Šola v ulici dell'Istria; — Urad občinske plinarne.

II. okoličanski volilni razred

ki voli tudi dne 13. t. m.
I. vol. okraj (Škedenj, Sv. Marija Magd. zgorinja in spodnja)

kjer je naš kandidat

Ferdinand Končnik,
železničar

so volišča: Ljudska šola v Škedenju; — Gostilna «Al Cervo» v Škedenju; — Urad okrajnega prisednika v Škedenju; — Otroški vrtec Leghe Nazionale v Škedenju; — Ljudska šola na Katinari.

Za II. okoličanski v. okraj (Rozol, Lonjer, Verdela, Kolonja in Konkone)

kjer je naš kandidat

France Milost,
pek. delavec

so volišča: Občinska tehnica na trgu sena v Rocolu; — Mestna obovalnica v ulici Sette fontane; — V Lonjeru v hiši št. 104; — Italijanska ljudska šola na Verdela; — Verdela v hiši št. 1157; — Tovarna mila A. Pollitzer v Kolonji št. 205.

VI. okoličanski volilni okraj (Barkovlje, Rojan, Greta, Opčine, Sv. Križ, Kontovelj)
kjer sta naša kandidata

Josip Kopač,
časnikar
Valentin Pittoni,
uradnik

so volišča: Ljudska šola v Rojanu; — Mestni otroški vrtec v Rojanu; Ljudska šola v Barkovljah; — Ljudska šola na Opčinah; — Ljudska šola v Bazovici; — Ljudska šola na Proseku; - Ljudska šola v Sv. Križu.

Volilci!
Delavci!

Idite in napravite svojo dolžnost s tem, da odaste vaše glasove na imena socialno-demokratskih kandidatov.

Delavski in meščanski zastopniki v tržaškem mestnem svetu.

Bliža se trenutek, ko bo moralo delavstvo, mestno in okoličansko, odločiti z glasovnico v roki, kdo ga bode zastopal v prihodnjem mestnem svetu. Trenutek je zelo resen in je dolžnost delavstva, da si ogleda temeljito svoj položaj, predno se naredi korak, ki bo odločilen za njegovo nadaljno posezanje v občinske zadeve. Noben zaveden delavec, noben volilec, ki spada v razred nemaničev, ne sme v tem odločilnem trenutku pozabiti, da njegove koristi v mestnem svetu bodo samo takrat dobro zastopane, ako pošlje v mestni svet može, ki pripadajo k stranki, ki je delavska, ki je zaradi delavstva, ki je nastala iz delavstva za delavstvo.

Narodno meščanski stranki, bodisi slovenska ali italijanska, napenjati vse svoje sile, da bi preprečili delavstvu vstop v občinski svet. Dobro vedo narodnjakariji slovenski in italijanski, da bi bilo delo delavskih poslancev v mestnem svetu škodljivo buržoaziji, ki je bila dosedaj navajena izkoriščati neovirano občino v svoje razredne koristi. To niso fraze, to je resnica. Nad vse žalosten položaj v katerem se nahaja danes revno mestno in okoličansko prebivalstvo je najlepši dokaz zato. Dolgo vrsto let že sede meščanski zastopniki v mestnem svetu, a v vsem tem dolgem času niso naredili za delavno ljudstvo ničesar. Stvar je naravna. Interesi proletarijata so povsod in vedno nasprotni interesom meščanstva. Kdor je bil izvoljen od meščanstva zato, da zastopa njegove koristi, ne more zastopati koristi delavnega ljudstva. Interesi meščanstva so zahtevali, da se dosedaj ni dalo delavstvu volilne pravice, ker se ni hotelo imeti v mestnem svetu zastopnikov delavstva. Volilne pravice meščanski zastopniki niso dali radovoljno. Treba je bilo, da je delavstvo izsililo zase to mrvo volilne pravice, katere se bo lahko letos poslužilo.

Interesi hišnih posestnikov so zahtevali od občine, da ne zida delavskih stanovanj. Ako bi bila občina zidala delavska stanovanja, bi morali potem hišni posestniki oddajati svoja stanovanja v najem po nižji ceni nego se godi to danes. In občina ni zidala delavskih stanovanj.

Interesi posestnikov pekarn so zahtevali, da občina ne ustanovi svoje občinske pekarn. Ako bi bila občina ustanovila svoje pekarn in bi bila prodajala kruh za isto ceno, ki jo njo stane, bi bili posestniki pekarn prisiljeni tudi oni znižati ceno kruhu, ako bi ga hoteli kaj prodati. In občina ni ustanovila svojih pekarn.

Interesi meščanstva, interesi posedujočih slojev, niso dovolili občinskemu svetu, da bi zvišal davek na stanovanja za katere se plača nad 400 kron letnih. V stanovanjih, ki stanejo nad 400 kron letnih ne stanuje delavstvo, stanuje meščanstvo, stanujejo posedujoči sloji. Morali bi tedaj oni plačati več davka. In občinski svet je obdačil delavska stanovanja.

V avtomobilih, v kočijah se vozi meščanstvo, se vozijo posedujoči sloji. Šampanje pije meščanstvo, velike dohodke ima meščanstvo, imajo posedujoči sloji. Zastopniki meščanskih strank, ki so dosedaj sedeli v občinskem svetu, niso obdačili avtomobilov, niso obdačili kočij, niso obdačili šampanja ne one ki imajo velike dohodke. Obdačili so pa vino, ki ga pije revno delavno ljudstvo, obdačili so pivo, ki jo pije revno delavno ljudstvo.

Voda je v Trstu draga, okolica je brez vode ob suši. Mesto preskrblja danes z vodo posebna kapitalistična družba ki ima pri tem veliko dohodkov. Občina še do danes ni prevzela preskrbe vode v svojo režijo. Ako bi imela občina preskrbovanje vode v svoji režiji, bi jo preskrbovala lahko po zelo nižji ceni. Dobiček bi imela občina vseeno in bi z dobičkom napeljala lahko vodovod po vsej okolici in kar bi ostalo od čistega dobička bi občina uporabila v druge ljudstvu koristne svrhe. Občina pa

ni prevzela še vode v svojo režijo, ker potem bi se zmanjšali dohodki onim gospodom, ki imajo sedaj v rokah preskrbovanje vode.

Tramvajska družba ima na leto 6000 kron na leto dobička. Ako bi imela občina tramvaj v svoji režiji, bi napravila cene lahko nižje, da bi bilo vsakemu mogoče koristno poslužiti se tramvajske vožnje. Dobiček bi občina lahko uporabila v to da bi na drugi strani znižala davke ali pa da bi uporabila za stvari, ki so ljudstvu potrebne in koristne. Občinski meščanski zastopniki pa niso hoteli prevzeti tramvaj občinsko režijo. Tisti ki so sedeli v mestnem svetu, so bili ob enem deležniki pri tramvajski družbi. Ohranili so dobiček raje sebi nego bi ga bili dali občini.

Živila so se podraževala venomer. Občina ni naredila proti temu ničesar kljub temu da bi bila njena dolžnost, da bi preprečila trgovcem, da bi izkoriščali bedo ljudstva. Proti temu ni naredila ničesar zato, ker v mestnem svetu so sedeli može, ki so sami bili največji izkoriščevalci ljudstva.

V občinskem svetu so dosedaj tvorili ogromno večino italijanski meščanski nacionalci. Poleg njih je sedelo število slovensko narodnih svetovalcev, ki so pa samo ali sledili protiljudskemu delovanju večine, ali so pa mirno opazovali, kako je večina delala sama za koristi meščanstva. V Trstu je pa del tudi slovenskega meščanstva, slovenskih posestnikov in trgovcev. Tudi ti so živili dobrote, ki je nudila dosedaj občina meščanstvu. Slovenski zastopniki niso naredili nikdar proti počenjanju večine ničesar, ker so sami živili dobrote.

In vse to se je delalo v imenu naroda. V imenu naroda so bili izvoljeni slovenski in italijanski zastopniki. V imenu naroda niso zidali delavskih stanovanj; v imenu naroda niso hoteli dati ljudstvu cenega kruha, cene vode, cenih živil; v imenu naroda so nalagali ljudstvu nove davke; v imenu italijanstva je italijanska meščanska večina trosila po nepotrebnem občinski denar ki je denar ljudstva in v imenu slovanstva so slovenski narodni zastopniki ali molčali ali pa odobrvali.

Po dolgih letih boja je delavstvo vendar le izvojevalo mrvo volilne pravice, ki se je bo letos lahko poslužilo. Pa pridejo zopet meščaske stranke in v imenu naroda, v imenu italijanstva in slovanstva prihajajo med delavstvo ter prosijo glasove. Kadar je bil sedanji volilni red potrjen od vlade, je rekel dr. Rybar: «Sedaj bo tudi delavstvo zastopano v mestnem svetu». Imel je prav. Sedaj bo, ker dosedaj ni bilo. Oni ki so bili izvoljeni od meščanstva, pa delajo sedaj ravno isti med ljudstvo in pravijo da hočejo sedaj zastopati koristi delavstva. Zakaj jih niso zastopali prej? Ako jih niso mogli prej, kako jih bodo sedaj? Seveda. Kdor je izvoljen od delavstva, bi sicer moral zastopati delavstvo, ampak če dotičnik je član meščansko narodnjakarske stranke, ne bo zastopal delavstva, marveč meščanstvo. Volilci se lahko menjajo, ampak z njimi ne menja zastopnik prepričanja. Kdor je prej sedel v mestnem svetu, in je bil resničen prijatelj delavstva, bi bil lahko vseeno branil njegove koristi. Ako tega ni naredil prej, ne bo tudi v bodoče.

Delavci naj tedaj vse to pomislijo. Pomislijo naj, da naredi zločin nad seboj in svojimi otroci vsakdo, ki bi dne 13. t. m. glasoval mesto za delavske za meščanske kandidate. Ako hoče, in to mora hoteti, delavstvo, da bo kdo v mestnem svetu branil njegove koristi, da bo delal, da se spremene sedanje bedne razmere ljudstva, potem naj 13. t. m. odda svoje glasove za kandidate socialno demokratične stranke.

Zahtevajte po vseh
kavarnah in gostilnah **Delavski List**

Delavci v mestu in okolici!

Glasujte samo za Vaše delavske socialnodemokratske kandidate! Ti so edini ki zamorejo z vnemo in energično zastopati vaše koristi, koristi vaših družin in vaših otrok. Delavec, ki ne glasuje socialistično je izdajalec delavstva, je izdajalec sebe in svojih otrok!

Najbolj demokratična stranka.

Tako. „Edinost“ je objavila v nedeljo volilni oklic tržaške narodne gospode. Ta volilni oklic je nad vse pusti porod narodnih možgan. Vsak otrok bi naredil lahko kaj lepšega. V tem oklicu je rečeno, da je gospoda, ki se zbira v Narodnem domu, *najbolj demokratična stranka*, t. j. najbolj ljudska stranka. Zakaj? Mari je demokratično, da ti gospodje niso hoteli dati N. D. O. nobenega mandata v II. okoličanskem vol. razredu, kakor so to narodni delavci zahtevali? Mari je demokratično, da so gospodje, ki se zbira pri „Edinosti“ podpirali krumirstvo za časa stavke težakov? Mari je demokratično, da je „Ed.“ podpirala stavkolomstvo v Arzenalu? Mari je demokratično, da gospoda v narodnem domu ni hotela dati našemu delavstvu znanih vstopnic na dramatične predstave v narodnem domu? Mari je demokratično, da potom svojih posojilnic in hranilnic odirajo ljudstvo? Mari je demokratično, da gosp. podpirajo militarizem in da glasujejo v državnem zboru za vse zahteve militarizma? Mar je demokratično, da ščuvajo delavstvo proti delavstvu, da organizirajo napade na delavce itd.

Ne gospodje. Edino, kar je pri narodni gospodi resnično je to, da hočejo demokratizirati sovražstvo in neumnost. Tisto si pa lahko ohranijo zase. Ljudstvo ne bo imelo zato nobene škode. V tem svojem volilnem oklicu obljublajo narodnjakari vse in tudi za delavstvo bodo kaj naredili, če bodo imeli kaj časa na razpolago. Kdor ne zna sestaviti vsaj primerne volilnega oklica, ta bo znal še manj delati. Zato bo pa delavstvo napravilo svojo dolžnost, ter bo pri volitvah glasovalo za socialistične kandidate.

Zopet narodna logika.

Za vse imajo narodnjakari svojo logiko, katera je seveda narodna. S tako svojo narodno logiko skušajo skrivati pred javnostjo svoje velikanske nezmožnosti s katerimi so se in se še vedno odlikujejo. — Prav tako delajo kakor tisti revež, ki je hotel skriti strgane hlače pod strgan havelok. Poslušajte! Na eni strani očitajo socializem v državnem zboru, da niso naredili ničesar. Ako se pa zgrabi njih za grlo, pa se jim reče, da sploh niso naredili ničesar ne v državnem zboru ne v občinskem svetu, pa se namrdnejo in jokavo pravijo, „ja mi smo bili vedno v manjšini, tudi če bi bili hoteli, ne bi bili mogli nič narediti“. Tedaj njim ki so bili v manjšini je treba odpustiti, ako niso naredili ničesar. Pa socializem? Ti so tudi v manjšini, kaj naj tudi njim odpustimo? Čemu. Oni so naredili veliko kljub temu da so v manjšini pa jih je treba zaradi tega blatiti. Taka je narodnega tribuna Rybača narodna logika.

Najnovejša.

Čitati Tolstojve knjige ali „Edinost“ je vse eno. Tolstoj modruje in modruje tudi „Edinost“. Vsak po svoje seveda. Tolstoj lepo „Edinost“ grdo. Tolstoj nad vse pametno, „Edinost“ nad vse neumno. Dva ekstrema. Sedaj pe poslušajte, kaj je zmoževala „Edinost“ v četrtkovi številki. Povedala je — sicer v zadregi — da kandidiram v Trstu tudi dva socialista, ki jih je sicer rodila slovenska mati, ki pa nista Slovenca. To je logično — pravi „Edinost“ — ker sta internacionalna. Čisto logično! Najbrž je narodno logično. To je narodna logika; produkt veleneumnih idej, ki se porajajo v obnošenih glavah narodnih urednikov in se čisto logično potom „Edinosti“ izlivajo v nežne glavice dresiranega narodnega publikuma. Za urednike, ki pišejo list

stranke, ki ni zmožna sestaviti svojega občinskega programa, je taka učenost še vedno velika. In je ob enem čisto logična stvar, da ljudje, ki nimajo zmožnosti, da bi se bavili z važnimi občinskimi vprašanji, se pečajo z logiko in so logično vsi narodnjaki tako učeni kakor njihovi uredniki z obnošenimi glavami. Mi smo sklenili, da takoj, ko prideta naša dva sicer sinova slovenske matere, pa zato še ne slovenska kandidata v mestni svet, predlagata, da občina nakupi par kvintalov morske soli za uredništvo „Edinosti“. Morda bo ta kaj pomagala.

Volilci pozor!

Slovenskim narodnjakarjem pomagajo pismošiši. Oni nosijo med volilce glasovnice slovensko narodnih kandidatov. Italijanski nacionalci pošiljajo vsem volilem na dom po pošti glasovnice z imeni kandidatov italijanske narodnjaške stranke. Nadalje skušajo narodnjakari slovenski na razne načine slepiti naše volilce.

Volilci! Delavci. Na vse take reči, na vse take poskuse s katerimi bi se vas hotelo prepričati, da ne bi glasovali socialistično, odgovorite najbolje, ako pošljete take moze odkoder so prišli, da raztržete glasovnice s slovenskimi in italijanskimi narodnimi kandidati ter da na 13. t. m. glasujete vsi in povsod samo za kandidate socialnodemokratske delavske stranke.

Narodne kandidate.

V mestu kandidirajo tedaj tudi slovenski narodnjaki. Zakaj? Prešteti hočejo svoje glasove. Vršni se pa sedaj gigantni boj med nami socialnimi demokrati in med italijanskimi nacionalci. Slovenski delavci, ki bi glasovali za slov. narodne kandidate raje nego za socialno demokratične, bi samo cepili glasove in tako pomagali indirektno ital. nacionalcem. Kandidatje slov. narodne stranke ne bodo prišli do površja. Glasovati zanje je za slovenske delavce brezpomembno. Dolžnost vsakega zavednega slovenskega delavca je, da se ne pusti vjeti na narodne limanice ter da odda svoj glas za kandidate socialnodemokratske stranke. S tem samo bo pripomogel, da pojde v mestni svet delavska socialistična manjšina, ki bo znala varovati toliko gmotne kakor tudi narodne koristi slovenskega delavstva. Narodnjaki so naredili čisto prav, da so postavili svoje kandidate. Slovenski delavci bodo pa naredili še boljše, da glasujejo za naše delavske kandidate.

Na delo!

Domače stvari.

Volilci pozor. Vsi vpisani volilci, ki še niso dobili glasovnice, smejo po njo v namestništvu palačo do 24. ur pred volitvijo.

Urad je odprt od 8. ure zjutraj do 2. popoldne ter od 5. do 7. zvečer. Ako kdo izkaznico zgubi dobi tu lahko duplikat. Na dan volitve se dobilo glasovnice pri volilnih komisijah.

Glasovnice s že natisnjenimi imeni naših kandidatov in za vse mestne in okoličanske volilne okraje dobe volilci lahko v vseh naših volilnih lokalih in v Delavskem domu v prostorih „Delavskega lista“. Sodruga pozivljamo, da se pridno poslužijo teh glasovnic.

Opozorjamo še sodruga, da so za mesto veljavne zelene, za okolico pa modre glasovnice. Sodrugi, ki so ali pa ki bodo sami napisali imena naših kandidatov naj skrbno pazijo, da ne zamenjajo kandidate

enega okraja z drugim, kar bi povzročilo izgubo glasov. Tudi naj bodo imena razločno in pravilno napisana.

V bližini volišč je prepovedano agitirati po novem volilnem zakonu, Sodrugi naj na to pazijo.

Spravite volilne legitimacije. Naše volilce opozarjamo naj volilne legitimacije hranijo tudi po prvi volitvi. Može je, da pride kje do ožje volitve in se potem legitimacije zopet rabi.

Iz Sv. Križa. Na binkošno nedeljo se je vršil pri nas volilni shod narodne stranke, katerega se je udeležil - najbrž povabljen - tudi naš dušni pastir. Ni čuda, saj smo gospodom iz narodnega doma že večkrat pokazali, da je popolnoma nepotrebno in brezupešno prihajati v našo „zapeljano“ vas. Zato pa so se preskrbeli naj prej z blagoslovom božjega pastirja - in so pri tem popolnoma pozabili, da nam ne pomagajo noben blagoslov več, ne božji ne hudičev, oziroma Rybačev.

Gosp. Goriup je predsedoval, gosp. župnik je zborovalce nagovoril, gosp. Rybač je mlatil po socialistih in sodr. Košuta, ki ni odvetnik, ampak samo delavec, je poslednjemu odgovarjal in ga spravil v zadrego. Gosp. Rybač je našega sodruga pobijal, toda tako nesrečno, da so vsi navzoči socialisti hkratu prosili za besedo, da mu bi pošteno odgovorili. Toda zviti odvetnik se je zbal priprostitih delavcev in - besede in dobil nihče. Tedaj pa je nastal v dvorani živčav, da se je predsednik kar potil in hotel vreči „razgrajče“ iz dvorane.

To je bilo našim zadosti. Ustavili so Rybača, ki sam ni mogel nikdar nehati in začela se je živahna debata po vsej dvorani, debata z odvetnikom, s farjem, z zapeljanimi kmeti in shod je bil končan, nihče ni vedel kdaj: Oni „velezanimivi“ shod z blagoslovljeno glavo je ostal brez repa.

Čudno, kaj? Tisti Rybač, ki konča shode navadno s tako krasnim govorom, ki napravi na slušalce, tako globok utis, „da čitaš vsem navdušenje na obrazu, da se marsikomu zasveti solza v očesu“ (krokodilova najbrž!), tisti Rybač je naredil v sv. Križu fiasko, tisti Rybač se je blamiral pred priprostitimi delavci! Da, da, lastnim ovcam je lahko pridrgati, toda Križanom - kislo grozdje, kaj, gosp. Rybač? - Tako je bilo. „Narod“ in njegova lepša polovica „Edinost“ pa lažeta kakor črna psa. Košutove ugovore imenujeta „stare, obrabljene fraze“. Ne, gospoda! Res so bile te „frazje“ že sto in stokrat rabljene, toda obrabljene niso še kajati so resnične. Vprašali ste, kaj so storili naši državni poslanci. Če bi nam bili dali besedo, znal vam bi vsak izmed nas povedati, kaj so storili socialisti v parlamentu, a znali vam bi tudi povedati, kaj vse so hoteli storiti, kar pa ste Vi, gosp. Rybač, z vašim „Jugoslov. klubom“ preprečili. To vam bi bili povedali z besedo, a ne s stolicami, s kozarci in s kamenjem, kakor znajo vaši.

Kaj pa ste vi storili za okolico? Povejte, kaj! - Nič niste storili, nič dobrega! Kljub vašemu zastopstvu v deželni zboru in v mestnem svetu smo mi še tisti, da, še večji reveži, kakor smo bili pred 30 leti in brez soc. demokracije, bi bili tudi še taki tepci, kakor pred 30 leti! Ne, gospoda! Nismo več leta 1897. Takrat smo šli v boj za vas, lažnjivi preroki, takrat smo pobijali vse, kar je bilo vam nasprotnega, takrat smo si prisluzili leta in leta težke ječe, toda sedaj so se nam odprle oči, uvideli smo, da ste nas vodili za nos in odrekamo se vam. svojo bodočnost pa izročamo s popolnim zaupanjem soc. demokraciji! Niste nam hoteli, niste nam, mogli pomagati vi, naj nam pomaga, naj nas reši ona! Naj si pomagamo sami. To nam boste menda dovolili kaj?

Konstatiramo. Dr. Otokar Rybač državnozborni poslanec, odvetnik in duševni vodja tržaškega narodnjakarstva, je bil od križkih sodrugov povabljen naj se vdeleži našega shoda v Križu, ki se je vršil pretečeno nedeljo, da bo tam ob navzočnosti naših govornikov še enkrat potrdil vse, kar je na svojem shodu v Križu klepetal o socialnih demokratih. Dr. Rybač je izrecno obljubil da se našega shoda udeleži in v znamenje zagotovila je segel sodrugom v roke. Dr. Rybač pa ni izpolnil dane obljube in se našega shoda ni udeležil. Pač je ravno v nedeljo ponovil svoje laži o socialni demokraciji na drugih shodih kjer je vedel, da mu nihče ne bo odgovoril tako, kakor bi se spodobilo. Dr. Rybač ve, da je vse, kar govori o socialni demokraciji slabega, čisto navadna laž in se zato boji diskuzije. Konstatiramo to zaradi tega, da ljudstvo izve kako malo politične poštenosti imajo gospodje voditelji tržaškega narodnjakarstva.

Zadnjič je vojaška godba v narodnem podjetju pri Jeleni v Gorici svirala več prav lepih komadov. Dirigiral je kapelnik osebno. Narodno občinstvo obstoječe povečim iz nemških oficirjev je bilo zelo navdušeno. Osobito je ugajala zbirka goriških narodnih pesmi, komponiranih od neznanega glasbenika. Pesmi same so se porodile med goriškim zavednim narodnim občinstvom. Dozdeva se nam, da sta pesnik in komponist iz naprednega tabora. Sodimo tako po tem-le odloku, ki smo si ga zapisali: *Tinka tonka, tinka tonka, — kdo v Gorici knjige plonka? — Tonka tinka, tonka tinka, — to je znanost Puca Dinka.* Priporočamo Andreju Slovanu, naj izda zbirko takih in enakih narodnonaprednih pesmic iz goriške dežele. Mi že poskrbimo, da zbirka ne bo skromna.

Laže se predsednik goriške N. D. O., ko piše v „Soči“ št. 65. v članku „Dermotiana“: „Dr. Dermota laže (oj, prestavljena slovenščina!), ko piše, da sem pred njim izbegnil z ničevno pretvezo, obenem torej podtika laž meni“. Dr. D. tega ni pisal; bo šele.

V „Soči“ z dne 8. junija očita predsednik goriške N. D. O. sodr. Dermoti, da laže, ko piše, da je V. K. izbegnil pred njim z ničevno pretvezo. Za očitjanje pa poštenjak V. K. nima nobenega dokaza; zato že na konci svojega članka ponižno *preklicuje in prosi odpustčanja*. Niti ne ve, ali je dr. D. pisal to ali ne, nad čimer se izpodtika, in menda mu očita laž. Naravnost naivno je pričakovanje V. K., da mu dr. D. odgovori z moško besedo, ali je pisal on ali ne. Moška beseda se daje možakom, ne pa otrokom. Možka beseda se daje resnemu nasprotniku, ne pa smešnemu, ki vrhu tega še tako brezobrazno hoče polemizirati, kakor je obnašanje famoznega predsednika goriške N. D. O. v tem primeru brezobrazno, ker očita laž, ne da bi imeli dokaze, ali je očitjanje utemeljeno ali ne, vendar ni brez smešne primesi. Kužek se zaganja vate na ulici in vrešči: lažeš, lažeš! Če pa vzdigneš nogo, se zboji da ga ne breneš, stisne rep med noge (kneift aus) in začne cviliti: preklicujem prosim odpustčanja! Polemiziraj resno, če moreš, s takim predsednikom dr. Dermota pravi, da ne more, pa če ga v prihodnji „Soči“ imenujejo požigalca in razbojnika.

Listnica uredništva.

Nabrežina. M. in N. N. prihodnjič.

Sodrugi nam bodo odpustili, ako smo prisiljeni polniti sedaj list s tržaškimi volilnimi dogodki. S prihodnjo štev. bomo zopet začeli z rednim urejevanjem.

Veliko dopisov, člankov in podlistkov objavimo v bodočih številkah.

Delavci! Volilci! Ne zabite, da ako si sami ne bode pomagali, Vam tudi drugi ne bodo pomagali. Ne zabite, da vaše koristi v mestnem svetu bodo dobro zastopane samo tedaj, ako pošljete v mestni svet može, ki spadajo k stranki ki je delavska, ki je zaradi delavstva, ki jo tvori delavstvo, in ki je ZA DELAVSTVO.

Ne zabite da so interesi meščanstva povsod nasprotni interesom delavstva. - Dne 13. t. m. tedaj glasujte vsi socialistično!

Naši volilni lokali.

Da ustreže svojim volilcem je otvorila naša stranka sledeče volilne lokale, kamor naj volilci pridejo po nasvete in druge potrebe:

I. vol. okraj: Ulica de Fin št. 14.
(Gostilna Cohetz)

II. vol. okraj: Ulica Pozzo bianco št. 9. II. p.
(soba poleg zdravniške postaje okrajne bolniške blagajne)

III. vol. okraj: Ulica Giovanni Boccaccio
(Gostilna „International“)
Ulica Caserma (Kavarna Unione)

IV. vol. okraj: Ulica Giulia št. 54.
(Gostilna „Al Tramway“) in
Ul. Commerciale 47 nasproti št. 42

V. vol. okraj: Ulica Media št. 48
(Gostilna „Alla Città di Gaeta“)

VI. vol. okraj: Ulica S. Giacomo in Monte št. 20.
(Gostilna Gorza)
Ulica del Lloyd št. 7. pritličje.

DOPISI.

GORIŠKO.

Gorica. Deželna konferenca, ki je bila sklicana v Gorico na 4. prih. mes. je preložena na 11. pr. m. Sodrugi naj vzamajo to na znanje.

Solkan. V nedeljo se je vršil napovedani zaupni shod v Solkanu ob 10. uri dopoldne, na katerem je govoril sodrug Josip Petejan o gospodarskem položaju solkanskih mizarjev ter obširnem govoru razjasnil vzroke tega položaja. Ti vzroki so na eni strani nemarnost delavcev samih, ker so preveč vdani pondeljkanju in sploh pijančevanju. Nato je govoril o potrebi delavske izobrazbe, ki je edina podlaga za izboljšanje delavskih razmer v Solkanu. Potem je razložil pomen mizarske strokovne organizacije za solkanske delavce. Nadalje je govoril še o politični organizaciji ter o delavskem časopisju in o kolportaji. Oglašilo se je še več domačih delavcev, na kar je bil zaključen shod. Po shodu se je vpisalo nekaj članov v politično organizacijo.

Vsem sodrugom, prijateljem in znanecem se tem potom zahvaljujem za nabrano podporo 21 kron 24 vin., ki mi je bila vročena 6. t. m. Še enkrat srčna hvala vsem, ki me podpirajo v moji težki bolezni.
Jožef Vičintin.

Sovodnje. V nedeljo se je vršil pri nas dobro obiskan zaupen shod, na katerem je govoril sodrug Josip Petejan o programu socialnodemokratske stranke ter razložil pomen naše organizacije za malo kmečko ljudstvo. Dalje je govoril obširno o političnem položaju in priporočal Sovodničem, naj se oprimejo svoje krajne organizacije, ki je edina podlaga razvoju sovođenjskih delavcev in kmetov. Priporočal je širjenje delavskega časopisja in brošur.

Odkar imamo sedanjega dušnega pastirja so začeli ljudje bolj misliti in iskati resnico. Videli so kako se jim v cerkvi pridiga o ljubezni, zunaj pa dela ravno nasprotno. Tudi so se prepričali, kako se

jim v cerkvi pridiga o ljubezni, zunaj pa dela ravno nasprotno. Tudi so se prepričali, kako se kupčuje z mašami in s takimi stvarmi in nekoč so pravili po vasi, da so slišali pridigati, da se nebesa najbrže kupijo.

Tudi občutimo to ljubezen, ker moramo plačati 168 K za pevce iz Standreža in Kromberga, ki so prišli parkrat pet k nam, na povabilo našega dobrega pastirja. Tako se zapravlja naš denar! Tako je, kjer se družijo taki ljudje z bahatimi liberalci. — Roka roko vmije.

Za vodo so naložili celih 10 K revnim vaščanom, ki nimajo drugega kakor pot na delo in domov. To je naredilo naše liberalno županstvo in naš dobri duhovnik, ki skrbi tako dobro za svoje ovčice.

Vaščani so se pritožili radi vode na dež. odbor, ker gotovo dobe, kajti vodo plačuje že enkrat na dokladah in občinski sklep je naravnost nesramen in izkoriščevalen. Tako skrbijo naši obč. zastopniki za nas, da bi nas radi ožurili, če bi mogli.

Dokler bodo sedeli taki zastopniki v obč. domu ne bo miru in reda pri nas. Proč z njimi!

Drugače gre pri nas na bolje. Imamo že košarsko šolo za dečke in zdaj dobimo čipkarsko šolo za deklice. Tako jim vsaj ne bo treba iskati dela daleč okoli. Za kmete se misli tudi nekaj narediti. Učili se bodo sadjereje in boljšega obdelovanja zemlje.

Vrtojba. Kolesarsko društvo „Vrtojba“ v vrtojbi priredi v nedeljo 13. t. m. popoldanski izlet v Bukovico na veselico oprsko — kmetiškega izobraževalnega društva. Odhod iz društvenih prostorih ob 2. uri popoldne. Peljemo se iz Dolj. Vrtojbe skozi gornjo, Šempeter, Volčjadrigo v Bukovico. Člani iz gornje Vrtojbe čakajo pred gostilno g. Crneta, iz Šempetra pa pred cerkvijo. Rednik Alojzij Zavadlav. Nihče naj ne manjka! Zdravo!

V Doljni Vrtojbi so se pretečeno nedeljo zbrali naši sodrugi v krčmi pri sodrugi Davide Peric, kjer so pogovarjali o socialno-demokratski ideji, in o naši stranki, ki ne dela zase marveč za blagor vsega človeštva. Po razpravi so navzoči sodrugi na predlog sodr. Gorkiča in na poziv Alojzija Peric nabirali za »Delavski List«. Tako so darovali: Miha Gorkič 40 vin., Ivan Arčon 40 vin., Alojzija Peric 20, Peter Pavlin 20, David Peric 20, Vuga Laner 20, Mermolja Rudolf 20, Blaž Koglot 20, Avgust Faganel 20, Anton Saksida 20, Batistič Josip 20, Kineje Henrik 20, Mlinar iz Bilj 20, Ivan Vuk 20, Gorjan Fran 20, Gorkič Vinko 20, Skupaj K 3.80. Sodrugom srčna hvala.

Nabrežina. Tako nekako pred enim mesecem smo dobili na našo postajo trojezične napise; t. j. tudi slovenske. Samo po sebi se razume, da narodna gospoda so kar veselja poskakovali, saj jih je prišel naravnost občudovat g. Andrej Vseslovan (Gabršček); pri vsem tem pa seveda niso pozabili, pohvaliti se po časopisih, kako dobri borilci so neki oni za narodne stvari.

Tudi nam ni bilo vse jedno, so-li samo nemški in italijanski napisi, kar lahko dokažemo z bojem za narodno enakopravnost, da bi pa sedaj začeli popevati njim psalne in hvalne pesni, tega nam niti na misel ne pride.

Ti napisi so nam bili v času, ko so jih spopolnjevali, momentano v večjo sramoto, kakor pa v čast. Pretekla so namreč za časa, odkar teče železnica po naših krajih, desetletja tako, kakor za časa boritve naših narodnjakov za narodne stvari katerim se

gre že od nekaj sem le za ministrske stolčke, ne pa za koristi ljudstva. Doba bojev za celjsko slovensko nižjo gimnazijo za nas dovolj jasen dokaz. Prej ni vedel in se ni niti zmenil tujec, da so sami narodni voditelji krivi preziranja.

Vso krivdo zaničevanja se meče seveda na socialno-demokracijo. Za puhlost svojih fraz se niti ne zmenijo. Za naprednega moža, kakor je n. pr. naš g. župan, ki je baje tudi član izvrševalnega odbora nar. napr. stranke, in ki vodi pri nas vse to bagateliziranja, ni čisto nič hudega če ima šampiljo in napis svoje firme izdelan tako-le:

GIOVANNI CAHARIJA
Steinmetzmeister, Steinbruch- u. Dampfsägew.-Besitzer
NABRESINA.

Kakor je razvidno iz tega, ni nikjer ne duha ne sluha o kakšni slovenščini, pač pa o nemščini in italijanščini.

Bolje je torej za vas puhla narodna nabrežinska gospoda, da pometajte najprej pred svojim, potem šele pred tujim pragom.

Šempolaj in Prečnik. Veselici, ki jih je priredila naša mladina so uspeli prav povoljno, tako ona v Prečniku, kakor ta v Šempolaju.

Vse se je vršilo mirno in dostojno. Prišla je sicer peščica narodnih razgrajčev, ki je hotela motiti mir z svojim sikanjem in zasmehovanjem veselico v Šempolaju, ki pa ni dosegla svojega namena.

Cprav so bili duhovi zelo napeti, vendar so se na posredovanje naših fantov plegli, razgrajči so jo pa odkurili.

Pri vsem tem pa seveda niso kakor na jedni, tako tudi na drugi veselici pozabili našega »Del. Lista«.

Veselica v Nabrežini.

Pozor sodrugi! Dne 20. junija t. l., se bo vršila slavnost 15 letnega obstanka nabrežinske železničarske strokovne organizacije v Nabrežini, in secer na vrtno restavracije gosp. Fran-a Nemea.

Uljudno se vabijo tem potom vse organizacije na množestveno udeležbo k tej krasni in redki slavnosti.

Zastopani bodo prvi socialistični govorniki slovenske, italijanske in nemške narodnosti. Svirale bodo dve godbi in sicer nabrežinska godba in ital. mladeniška soc. godba iz Trsta. Korporativno se bodo udeležila sledeča soc. dem. pevsko društvo »Ljudski oder«, ital soc. pevskb društvo in nemško soc. peysko društvo »Adriaperle«. Veselica se bode vršila po točno izdelanem programu. Po veselici, prsta zabava in ples na dveh plesiščih. Pri prihodu vlaka z tržaškimi sodrugi bode tiste sprejela na nabrežinskem kolodvoru domača godba, in se bode korporativno odkorakalo na veselilni prostor.

V stop k veselici 40 vinarjev, ples komad 10 vinarjev. Sodrugi iz Trsta pridejo z vlakom štr 76 ki odhaja iz tržaškega južnega kolodvora ob 1 uri 20 minut popoldne. Za posebni vlak v Trstu bo uredil veselilni odbor.

Obrotno nadzorništvo na jugu.

Po odredbi notranjega in trgovinskega ministerstva z dne 2. maja se obrtno nadzorstvo na jugu reorganizira na sledeči način:

Obrtno nadzorništvo v Pulju se opusti, mesto tega se ustanovi tu ekspozitura tržaškega nadzorništva. Ustanovi se novo

nadzorništvo s sedežem v Zadru. Ta odredba stopi v veljavo tri mesece po razglasitvi. Vzroki te nove razdelitve obrtnega nadzorništva so znani. Že davno so zahtevali dalmatinski poslanci nadzorništvo z sedežem v Spletu. Ustanovitvi nadzorništva v Zadru gotovo ne bo nihče oporekal; ne moremo se pa sprijazniti z odpravo nadzorništva v Pulju, ker se s tem zopet razširi delokrog nadzorništva v Trstu, ki je bilo že doslej itak preobloženo z delom. Posledica tega bo, da se bo zanemarjalo nadzorstvo v Trstu in Gorici, koder se industrija čedalje bolj razširja.

Že doslej je bilo obrtno nadzorstvo neizrečeno zanemarjeno. Varstvene naprave za življenje in zdravje niso bile izpeljane, to opazimo že v pekovskem obrtu, kjer vladajo v higijeničnem oziru naravnost škandalozne razmere.

Ali že dosedanje razmerje obrtnega nadzorništva na jugu je dovolj karakteristično. Sprva se je nastavilo enega samega nadzornika za celi jug. Delokrog je obsegal: Trst celo Goriško in Furlanijo, ter celo Dalmacijo. En sam človek za tako obširen delokrog! Gori od Podbrda na Tolminskem, doli do Spizza pri Kotaru ob meji Črnogorske. Kako izgleda nadzorstvo v tem delokrogu, kjer ga vrši en sam človek si lahko vsak predstavlja. Leta 1900 je dobil obrtni nadzornik v Trstu pomagača v osebi inženirja Pellegrinija. Ali že en sam pogled na zemljevid zadostuje, in vsak se mora prepričati, da dva človeka — tudi če bi bila še tako goreča funkcionarja, ne moreta zmagati tolikega dela. Ako se tu še upošteva uradne posle, ki so vsakemu nadzorništvu naloženi, potem si lahko predstavljamo zanemarjeno nadzorstvo obrtnih industrijalnih podjetij.

Leta 1903 se je ustanovilo novo obrtno nadzorstvo v Pulju, za Dalmacijo in Istrijo. Trstu je ostal Koper ter Goriška in Gradiščanska.

Ali z ozirom na razvoj tehnike industrije in prometa, je že v Trstu samem toliko posla, da bi se moralo ustanoviti posebno nadzorstvo. Isto velja za Istro. Dalmatinsko obrtno nadzorstvo moramo gotovo z veseljem pozdraviti, ali tudi za Gorico in Gradiško je posebno obrtno nadzorstvo krvavo potrebno; saj je ravno tu, tako delavsko varstvo kakor bolniško zavarovanje najbolj zanemarjeno. V Tolminskem okraju n. pr. še danes ni okrajne bolniške blagajne. Delavstvo v teh krajih je prepuščeno samemu sebi in niti županstvo v Tolminu ne ve, da obstoji zakon za bolniško zavarovanje, tako da delavec ki dela v Podbrdu, Grahovem ali Tolminu, mora v slučaju bolezni iskati zdravniške pomoči v Gorici in načelnik bolniške blagajne v Gorici svoj čas niti vedel ni da sega delokrog Goriške bolniške blagajne gori do Podbrda. Ako tedaj oblastva sama ne poznajo avstrijskih zakonov, tedaj si vsak lahko izračuna kaj mora delavstvo v teh krajih vse pretrpeti. Pisec teh vrstic bi iz teh krajev povedal lahko lepe zgodbe.

Interes delavstva zahteva, da se zožijo delokrogi obrtnih nadzorništtev, ter kontrolirajo tudi ti kraji za katere se doslej nihče ni brigal.

Krajevna skupina klesarjev v Trstu naznanja, da bodo stopili tuk. klesarji kmalu v mezdnno gibanje in je Trst za klesarje že sedaj zaprt. Noben klesar naj tedaj do novih obvestil ne išče dela v Trstu.

LIKARICA = JULIJA POLLAK =

TRST
ulica Sette Fontane št. 5. I. nad.
Priporoča se sodrugom.
= Delo fino in točno. =
Postrežba na dom.

Nova klobučarnica GIORGIO DE LUISA

predkratkim otvorjena
v ul. Barriera Vecchia št. 2
Velika zbirka najnovejših klobukov in
kap vsakih oblik iz najboljših tovarn.
Cene zelo nizke.

Anton & Toplikar

kovač v Gor. Vrtojbi
je odprl lastno prodajalno in
popravljalnico

dvokoles
v Gorenji Vrtojbi

Kolesa prodaja po prav
nizkih cenah!

Delavci! Sodruzi! Somišljeniki!
Naročajte in širite „Delavski List“

1000 ducatov izgotovljenih zarobljenih. platnenih rjuh brez šiva.

Široke so 150 cm. dolge pa 2 in 25 cm.

Platno čisto izdelano iz najfinejših lanenih niti. Uporabi se lahko za najfinejšo
rabo. Zaradi reducirane produkcije prodajam to

po 2 kroni in 80 vin. komad.

Pošlje se po povzetju najmanj 6 komadav.

Cenjenim odjemalcem pa naznanjam da imam na razpolago še približno
4000 metrov najfinejših, dobro ohranjenih

rumburških platnenih odrezkov
brez vsakih napak.

Od 6 do 12 metrov dolge prodajam po 50 vin. meter
» 12 » 18 » » » » 55 » »

Jamčim popolnoma tudi takrat za trajnost in trpežnost.

Dokler imam to v skladu se pošilja samo v zavojih po 5 kg. (približno
40 do 45 metrov) po povzetju.

Pozor. Ako blago ni po volji, vrnem takoj denar. Nakupi se tedaj brez rizike!

S. Stein - Tkalnica platna - Nahod na Češkem.

FRATELLI PAGANI

TRST. Ulica Acquedotto št. 6.

Velika zbirka igrač, okraskov, parfu-
marij, mila, ovratnikov, zapestnikov,
kravat, i. t. d.

KAROL GERBEC

BRIVEC v ulici delle Acque št. 17.

Enotni mesečni tarif. Šterilna svetilka Long.
Zbirka parfumarij in mila.

Slovani! Podpirajte edino Slovani!

Slovansko knjigarno in papirnico

Josipa Gorenjca, Trst, ul. Valdirivo 40

KAVARNA UNIONE

= TRST =

Ulica Caserma
= in ulica =
Torre Bianca.

Napitnina je odpravljena.
Velika zbirka političnih in leposlovnih revij
in časnikov v vseh jezikih.

Skladišče

ameriških mrežic in aparatov
za električno in plinovo luč
E. WÖFLER - TRST

ulica delle Acque št. 20.

Knjigoveznica PIPPAN & BORTUZZO

ul. Valdirivo št. 19. II. nad.

Izdeluje najfinejša in
tržna dela po zelo nizki
ceni.

Priporočamo GOSTILNA

„AL PICCOLO PAPPAGALLO“

TRST

ulica Carlo Ghega št. 23.

Izvrstno pivo

— ter —
domače vino.

Domača kuhinja.

CENE ZMERNE.

Na razpolago so socialistični
listi.

Čitajte „Delavski List“.

Gostilna „Casa del Popolo“

(Zadružna delavska gostilna)

Trst, ul. S. Lazzaro in ul. S. Caterina

Domača kuhinja vedno dobro preskrbljena.

Cene zmerne.

Shajališče zunanjih sodrugov.

Kmečka delavska gospodarska zadruga

v Dobravljah na Goriškem

Registrovana zadruga z omejeno zavezo.
USTANOVljena LETA 1908.

Podpisano se tem potom zahvaljuje
dosedanjim vinskim odjemalcem, posebno
občnemu konsumnemu društvu v Ljubljani
delavskemu konsumu v Idriji, zasebnikom
v Mirnu in drugod.

To priliko pa uporabi, da priporoča ve-
liko množino svojega še neprodanega vipav-
skega naravnega vina iz lastnih kleti zdru-
ženih kmetov iz Dobravelj, Skrilj, Brji,
Šmarji, Rihemberga, Kamnja in bližnjih
vasi, vsem svojim dosedanjim in novim
odjemalcem po Kranjskem, Primorskem,
Štajerskem, Koroškem in drugod.

Pošilja se od 56 litrov naprej po jako
zmernih cenah.

ZADRUŽNO VODSTVO.